

САЙЛОВЛАРДА ФАОЛ ИШТИРОКИМИЗ - ЎЗ ТАҚДИРИМИЗГА ФАОЛ МУНОСАБАТЛИКМИЗДА!

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАМЖ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1999 йил 3 декабр жума
Сотувда эркин нархда № 239 (2277)

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAJLISINING GAZETASI

Ислон КАРИМОВ:

Мен ўзимни нафақат ўзбек халқининг, балки қорақалпоқ халқининг ҳам фарзанди, деб биламан!

Мамлакатимизнинг XXI асдаги тарихий йилни изчил давом эттириш, халқимизнинг эртанги тинч ва осойишта ҳаётини таъминлаш, турмуш фаровонлигини оширишда Олий Мажлисга, айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига сайловлар натижаси, ҳеч шубҳасиз, ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

2 декабр кuni Нукус шаҳрида Ўзбекистон «Фидкорлар» миллий демократик партиясида Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоди кўрсатилган Ислон Каримовнинг қорақалпоқлик сайловчилар билан учрашуви бўлиб ўтди.

Унда Қорақалпоғистон меҳнатқиллари, тадбиркорлар ва зиёлилари, чорвалдорлар, хотин-қизлар ва талабалар ҳамда сайлов комиссияси раиси Абдикерим Мамбетқаримов очди. Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодини ишончли вакили, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ шoirи Иброҳим Юсуфов сўз олиб, сайловчиларни Президентликка номзод Ислон Каримовнинг таржимаи ҳоли билан таништирди.

У Президентликка номзоднинг мамлакат раҳбари сифатидаги сиёсий фаолиятига, юрт озодлиги ва ободлиги йўлида амалга оширган кенг қўлмал ишларига, миллий ва аълоқларга товушлик, тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, халқ турмуш даражасини кўтартириш, миллий давлатчилик асосларини яраттириш, тарихий анъаналарни тиклаш, Ўзбекистоннинг ўзига хос ва ўзига мос тарихий йўли — ўзбек моделини ишлаб чиқиш, давлатимизнинг дунё миқёсидаги обрў-эътиборини янада юксалтириш йўлидаги улкан хизматлари алоҳида эътибор қаратади.

Учрашувда Ислон Каримов нуқт сўзлади.

Давлатимиз раҳбари унинг номзодини қўллаб-қувватлаган Жўрғор Кенес депутатларига, бутун қорақалпоқ халқига миннатдорлик билдириб, ўз сайловлида учрашувларини қорақалпоқ дийдорини бошлаганида раъсий маъно борлигини қайд этди. Мен ўзимни ўзбек билан тили, дили ва қисмати бир бўлган қорақалпоқ халқининг ҳам фарзанди деб биламан, деди Ислон Каримов. Бугунги учрашувдан асосий мақсад мамлакатимизда ўтказилаётган муҳим сиёсий тадбир — Ўзбекистон Республикаси Президентлигига сайлов масаласи бўйича фикр алмашиб олишдан иборат.

Ислон Каримов бутун юртимизда кечаётган сайлов жараёнлари демократик тамойиллар ҳаётимизга тобора чуқур кириб бораётганидан, халқимизнинг сиёсий тафаккури юксалаётганидан далолат беришни таъкидлаб, бу жараёнда турли ижтимоий-сиёсий кучлар ўртасида тортишувлар, баҳс-мунозаралар, ўзаро рақобат бўлиши табиий эканлигини айтиб ўтди.

Лекин меннинг бу борадаги истамим, қатъий фикрим шундан иборатки, ҳар қандай кескин кураш чоғида ҳам ҳалоллик, бир-бирига ҳурмат, инсоннинг шахсиятига тегамаслик каби халқимизга хос азалий фазилатлар унутилмаслиги лозим. Энг муҳими, сайловлар халқимизни пароканда ва бир-бирига қарши қилишга эмас, балки элу юрт манфаати йўлида янада бирлаштиришга хизмат қилиши зарур, деди Ислон Каримов.

Давлатимиз раҳбари Президентликка номзод сифатида ўз сайловлида дастурини, унда қўзда тутилган устувор йўналиш ва вазифаларни баён этиш билан бирга, муқтадиллик йилларида амалга оширилган ишлар, йўл қўйилган камчиликлар, муаммоларга тўхтади.

Мамлакатимизнинг барча вилоятлари, шаҳар ва қишлоқларида бўлгани каби Қорақалпоғистон дийдорига ҳам улкан ўзагириш амалга оширилди. Шу билан бирга, Қорақалпоғистон давлатимиз, жамиятимиз ҳаётида, ҳудудларимиз ўртасида бўшлар билан солиштириб бўлмайдиган алоҳида ўрни ва ҳуқуққа эга. Чунки у кўпмиллатли Ўзбекистон оиласида, Ўзбекистон давлати ва жамиятида ўзига хос ўзига мос алоҳида эътиборга молик.

Юртимизнинг бунинг миллий ҳусеянларимиз жуда яқин бўлса-да, қорақалпоқ халқининг қадимий тарихи, урф-одатлари, анъаналари, тили, маданияти ҳо ва бектар қўриқлар билан ажралиб туришини айтиб ўтди. Шу нуқта назардан қараганда, давлат сиёсийини амалга оширишда, жамият қурилишини илоқ қилишда бу ҳолатни асло эътибордан четда қолдирмаслик лозим.

Қорақалпоғистоннинг иқтисодий имкониятини беқисс: бутунли кучу бу ерда чорвачилик маҳсулотлари, пахтачилик, шоли ва бутдой этиштириш маданияти юксалиб, янги босқичларга қўрилмоқда, саноат тобора равнақ топомоқда. Ислон Каримов минтақада табиий маъанлар, темир, фосфоритлар, тўз, нефт ва газнинг улкан захиралари мавжудлиги, бу эса саноатимизнинг янги тармоқларини яратиш имконини беришини таъкидлади. Истиқлол йилларида барпо этилган Марказий Осёна ягона Кўнгрот сода заводи, Хужайли шина заводи, «Марказий Осё» безак тошларни қўйма корхонаси, Кўнгротдаги қарбид, Нукусдаги ун ва кабет заводалари сингари корхоналар мамлакат салохиятини янада оширишга хизмат қилади.

Йўлбошимчи сўнги йилларда мамлакатимизда тўқмачилик саноатини ривожлантиришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилганини, жумладан, Қорақалпоғистонда барпо этилган «Этэкс», «Катэкс» каби хорижий технология билан жиқозланган йирик корхоналарда юзлаб қорақалпоқ қизлари меҳнат қилаётгани ҳаммамизни қувонтиришини алоҳида таъкидлаб, яқин йиллар ичида Қорақалпоғистон йирик саноат минтақасига айланмишга ишонч билдирди. Зеро, Кўнгрот автомобиль йўли ҳам, Нукус мармар заводи ҳам, Навоий-Ўққўдук-Нукус темир йўли ҳам биз ору қилиб яшаётган буюк келажакқа пойдевор бўлиб қизмат қилади.

Мамлакатимиз раҳбари қишлоқ хўжалиги соҳасидаги илоқотларга тўхтаиб, Қорақалпоғистон мамлакатимизнинг энг шимолли ҳудуди бўлиб, унинг табиати ва иқлимий гоғида мураккаб эканлигини қайд этди.

Бу йил қорақалпоқ меҳнатқиллари ўтган йилдаги нисбатан 40 минг тонна пахта, 35 минг тонна кўп шоли ҳосили этиштирилди, галла тайёрлаш йиллик режасини бақаралди. Келгуси йил миришкор дехқонлар шолёзорларни кенгайтириб, 114 минг гектарга етказиш, умумий экин майдонини эса яна минг гектарга ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Қорақалпоғистон иқтисодиёти ҳақида гапирар экан, Ислон Каримов кўпдан-кўп ечимини қўлга олишга қаратилган ушбу масалага алоҳида эътибор бериш даркорлигини уқтарди.

Аваллабир, аҳолининг тез ўсётган суръатларини инобатга олиб, иқтисодиётнинг структурасини қайта қўриб чиқиш керак. Бир саноат, ҳам қишлоқ хўжалигини, ҳам қизмат қўриқлар соҳаларида ривож топишга имконияти ва салохияти мавжуд қорхоналарни қўллаб-қувватлаш зарур. Бу борда эса бозор инфратузилмасини ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади.

Иқтисодий муҳим масала — барча соҳаларда олиб борилаётган илоқотларнинг самаралдорлигини ошириш. Айниқса, дехқон ва фермер хўжалиқлари, қишлоқ ва ўрта бизнес тармақини учун шароит яратиш.

Учунки — энг муҳим, энг долзарб масала — оддий меҳнатқилларнинг ишга муносабатини ўзгартириш, аввало, моддий манфаатдорлигини ошириш чораларини қўриш.

Қорақалпоқ халқининг оғир табиий шароитида ҳам ўз юртига содиқ қолиб, шу заминини севиб-афроклаб қилаётгани, қийинчиликларга мардона чидаб ҳаёт кечираётгани, астойдил меҳнат қилаётгани чинакам қўрқомонлиқдир. Бу сабрматонат ҳар қанча ҳурмат ва эҳтиромга арзийди, деди Ислон Каримов.

Давлатимиз раҳбари Президентликка номзод сифатида ўз сайловлида дастурини, унда қўзда тутилган устувор йўналиш ва вазифаларни баён этиш билан бирга, муқтадиллик йилларида амалга оширилган ишлар, йўл қўйилган камчиликлар, муаммоларга тўхтади.

Мамлакатимизнинг барча вилоятлари, шаҳар ва қишлоқларида бўлгани каби Қорақалпоғистон дийдорига ҳам улкан ўзагириш амалга оширилди. Шу билан бирга, Қорақалпоғистон давлатимиз, жамиятимиз ҳаётида, ҳудудларимиз ўртасида бўшлар билан солиштириб бўлмайдиган алоҳида ўрни ва ҳуқуққа эга. Чунки у кўпмиллатли Ўзбекистон оиласида, Ўзбекистон давлати ва жамиятида ўзига хос ўзига мос алоҳида эътиборга молик.

Юртимизнинг бунинг миллий ҳусеянларимиз жуда яқин бўлса-да, қорақалпоқ халқининг қадимий тарихи, урф-одатлари, анъаналари, тили, маданияти ҳо ва бектар қўриқлар билан ажралиб туришини айтиб ўтди. Шу нуқта назардан қараганда, давлат сиёсийини амалга оширишда, жамият қурилишини илоқ қилишда бу ҳолатни асло эътибордан четда қолдирмаслик лозим.

Қорақалпоғистоннинг иқтисодий имкониятини беқисс: бутунли кучу бу ерда чорвачилик маҳсулотлари, пахтачилик, шоли ва бутдой этиштириш маданияти юксалиб, янги босқичларга қўрилмоқда, саноат тобора равнақ топомоқда. Ислон Каримов минтақада табиий маъанлар, темир, фосфоритлар, тўз, нефт ва газнинг улкан захиралари мавжудлиги, бу эса саноатимизнинг янги тармоқларини яратиш имконини беришини таъкидлади. Истиқлол йилларида барпо этилган Марказий Осёна ягона Кўнгрот сода заводи, Хужайли шина заводи, «Марказий Осё» безак тошларни қўйма корхонаси, Кўнгротдаги қарбид, Нукусдаги ун ва кабет заводалари сингари корхоналар мамлакат салохиятини янада оширишга хизмат қилади.

Йўлбошимчи сўнги йилларда мамлакатимизда тўқмачилик саноатини ривожлантиришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилганини, жумладан, Қорақалпоғистонда барпо этилган «Этэкс», «Катэкс» каби хорижий технология билан жиқозланган йирик корхоналарда юзлаб қорақалпоқ қизлари меҳнат қилаётгани ҳаммамизни қувонтиришини алоҳида таъкидлаб, яқин йиллар ичида Қорақалпоғистон йирик саноат минтақасига айланмишга ишонч билдирди. Зеро, Кўнгрот автомобиль йўли ҳам, Нукус мармар заводи ҳам, Навоий-Ўққўдук-Нукус темир йўли ҳам биз ору қилиб яшаётган буюк келажакқа пойдевор бўлиб қизмат қилади.

Мамлакатимиз раҳбари қишлоқ хўжалиги соҳасидаги илоқотларга тўхтаиб, Қорақалпоғистон мамлакатимизнинг энг шимолли ҳудуди бўлиб, унинг табиати ва иқлимий гоғида мураккаб эканлигини қайд этди.

Бу йил қорақалпоқ меҳнатқиллари ўтган йилдаги нисбатан 40 минг тонна пахта, 35 минг тонна кўп шоли ҳосили этиштирилди, галла тайёрлаш йиллик режасини бақаралди. Келгуси йил миришкор дехқонлар шолёзорларни кенгайтириб, 114 минг гектарга етказиш, умумий экин майдонини эса яна минг гектарга ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Қорақалпоғистон иқтисодиёти ҳақида гапирар экан, Ислон Каримов кўпдан-кўп ечимини қўлга олишга қаратилган ушбу масалага алоҳида эътибор бериш даркорлигини уқтарди.

Аваллабир, аҳолининг тез ўсётган суръатларини инобатга олиб, иқтисодиётнинг структурасини қайта қўриб чиқиш керак. Бир саноат, ҳам қишлоқ хўжалигини, ҳам қизмат қўриқлар соҳаларида ривож топишга имконияти ва салохияти мавжуд қорхоналарни қўллаб-қувватлаш зарур. Бу борда эса бозор инфратузилмасини ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади.

Иқтисодий муҳим масала — барча соҳаларда олиб борилаётган илоқотларнинг самаралдорлигини ошириш. Айниқса, дехқон ва фермер хўжалиқлари, қишлоқ ва ўрта бизнес тармақини учун шароит яратиш.

Учунки — энг муҳим, энг долзарб масала — оддий меҳнатқилларнинг ишга муносабатини ўзгартириш, аввало, моддий манфаатдорлигини ошириш чораларини қўриш.

Қорақалпоқ халқининг оғир табиий шароитида ҳам ўз юртига содиқ қолиб, шу заминини севиб-афроклаб қилаётгани, қийинчиликларга мардона чидаб ҳаёт кечираётгани, астойдил меҳнат қилаётгани чинакам қўрқомонлиқдир. Бу сабрматонат ҳар қанча ҳурмат ва эҳтиромга арзийди, деди Ислон Каримов.

Давлатимиз раҳбари Орол муаммосига эътиборини қаратиб, бу денгиз атрофида яшаётган аҳолининг ҳаётига ҳалоқатли таъсир кўраётганини муҳим бўлган экологик таҳдид эканлигини, уни бартараф этиш чораси қўрилмаса, нафақат Марказий Осё, балки Европа, қолаверса, бутун жаҳон ҳаво ҳудудини буздиётган умумжаҳоний фожиага айланмиш муқаррарлигини таъкидлади.

Кейинги йилларда Ўзбекистон бу минтақавий муаммага жаҳон ҳамжамиятининг эътиборини қаратиш бўйича бир қанча муҳим тадбирларини амалга оширди. Хусусан, Марказий Осё давлатлари ўртасида Орол муаммосига бағишланган Битум имозоланди, Давлатларо Кенгаш ва Оролни кўтартириш халқаро жамғармаси ташкил этилди. Бу борда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон банки ва бошқа халқаро ташкилотлар билан амалий ҳамкорлик қилинмоқда. Айтиш жоизки, бу тадбирлар узининг дастлабки самараларини бермоқда.

Лекин Юрғобшимиз қайд этганидек, бу борадаги ишларни қонқирай деб бўлмайдим. Орол муаммоси сақланар экан, биз нафақат Қорақалпоғистон, бутун Ўзбекистон ҳудудида ҳаётимизнинг барча ҳабаблари таракқиятини таъминлаш масалаларида бу фожиянинг таъсирини ҳар қандам сезиб тураимиз.

Айни вақтда ҳукуватимиз Қорақалпоғистон заминини яшаётган одамларнинг сиқат-саломатлигини асраш, уларга муносиб турмуш шароити яратиш бериш мақсадига белгилаган амалий ишларни давом эттирмоқда, деди Ислон Каримов.

Кейинги йилда 70 минг гектардан зиёд яшил ҳудуд барпо этилди. Аҳолининг табиий газ билан таъминлаш 86 фоизини, ичимлик сув билан таъминлаш эса 60 фоизини ташкил этди.

Ешлар тарбияси масаласига тўхталар экан, Ислон Каримов Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида Қорақалпоғистонда қилинётган ишлар диққатга сазорву эканлигини уру берди. Республикада 23 та лицей, 11 та касб-ҳунар коллежи фаолият кўрсатмоқда. Янги йилда яна иккита академик лицей, 14 та касб-ҳунар коллежи ишга туширилди, 2005 йилга бориб эса, коллежлар сон 114 тага етсади. Шу билан бирга, Йўлбошимчи қишлоқларда ҳам академик лицейларга қўйилтириш, қишлоқ ёшларига олиб олишлари учун етарли шарт-шароит яратиш бериш масаласига эътиборини қўриб қолди.

Бу масалани давлат сиёсати даражасига қўтаришдан мақсад, деди Ислон Каримов, болаларимизга замонавий билим, тарбия бериш, уларнинг бошқалардан кам бўлмаслигига эриштиш, бугунги мураккаб ҳаётда ўз ўрнини топишга қўмақлашишдир. Бунинг амалий натижаси улароқ, иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишини қўллаб-қувватлаш «Умид» жамғармаси орқали қорақалпоқ элининг 21 нафар урил-қизи бугунги кунда Америка, Буюк Британия, Япония, Германия каби мамлакатларда таълим олишда.

Узини ўйлаб, етими йил мобайнида бирорта қорақалпоқ йилнинг Америкага бориб таълим олганими, деди Йўлбошимчи.

Давлатимиз раҳбари соғлиқни сақлаш соҳасида қабул қилинган ҳукуват дастурини бақарий юзасидан Қорақалпоғистонда сезиларли ишлар амалга оширилганини қайд этди. Жумладан, Нукусда Она-лар ва болалар шифохонаси, Беруний туманида Жароҳлик маркази, «Тахтиотшон» ҳисдорлик жамиятига қарашли соғломлаштириш маркази, қишлоқ жойларда 40 га яқин янги табиий қизмат пунктлари ишга туширилди, Аққаул соҳида «Орол болалари» халқаро таълим-соғломлаштириш маркази қўростамолди.

Қорақалпоқ спортчиларининг халқаро мусобақаларидаги йирик галабалари эса, инсон саломатлигини мустаҳкамлашда, уни ҳар жиқатдан баркамол этиб тарбиялашда муҳим аҳамиятига эга бўлган жиқимий тарбия ва спортнинг равнақидан дарак беради.

Айни вақтда, Қорақалпоғистонда 379 та футбол майдони мавжуд бўла туриб, республика шарафини ҳимоя қиладиган кучли футбол жамоаси йўлбошимчи йили аччирилди, деди Ислон Каримов.

Шунингдек, у ўзининг сайловлида дастури «Ўзбекистон XXI асга интилоқда» рисола-ласта батафсил баён этилганлиги, ундаги устувор йўналиш ва стратегия вазифалар умумлаштириш таъкидлади. Жумладан, дастурда Қорақалпоғистон Республикасининг 2005 йилга ривожлантириш тамойиллари, бу заминда яшаётган одамларнинг эҳтиёж, талаб ва интилоқларини ҳам ўз амалий инфо-дасисини топади. Дастурнинг асосий мақсади — халқимизнинг турмуш фаровонлигини ошириш, унинг оғирини енгил қилиш, ошод Ватанимизни янада обод этишдан иборат. Ўзбекистоннинг истиқбол — Қорақалпоғистоннинг истиқбол, Қорақалпоғистоннинг истиқбол — Ўзбекистоннинг истиқбол, деди Ислон Каримов.

Давлатимиз раҳбари ўз сўзини ақунлар экан, жумладан, шундай деди: — Гузал санъат ва маданиятни яратган, уни асраб-авайлаб, асрлар давомида янги-янги авлодларга етказиб қилаётган қорақалпоқ эиёлиларига, авваломбор, шоир ва адибларга, расом ва бастакорларга, атоқли санъатқору ёш, ёрқин етсёдол эгаларига қишлоқ оқилларни айтсак арзийди.

Мен бо айтганимдек, ўзимни нафақат ўзбек халқининг, балки қорақалпоқ халқининг ҳам фарзанди деб биламан. Шу азиз Ватанимизнинг гулаб яшу азиз Ватанимизнинг буюк келажак, бахту салоати йўлида сизлар билан биргаликда ҳамма хизмат қиلىшга тайёрман, деди Ислон Каримов.

Шундан кейин сайловчилар сўз олишди. Кўнгрот туманидаги «Хоразм» овул фуқаролар йиғини оқоқоли Халмурза Шанизов, Тахтақулир туманидаги «Тахтақулир» ширкатлар уюшмаси раиси Айтий Адилов, Нукус давлат педагогика институтини қорақалпоқ тили ва адабиёти факультетининг 1-курс талабаси Мийран Қайипназарова ва бошқалар сўзга чиқиб, мамлакат тинчлиги ва осойишталигини, юрт озодлиги ва ободлигини, фарзандлар бахту салоатини, Ўзбекистоннинг буюк келажакни Ислон Каримов сиймосида қўришларини, шунинг учун ҳам қорақалпоғистонлик сайловчилар иқидиллик ва ҳамжиқатлик билан унга овоз беришларини айтишди.

Халқимизнинг бахту салоатини, тинчлик ва осойишталигини сиз ҳатто ўз ҳаётингиздан ҳам баланд қўйсиз. Шунинг учун ҳам барча оналар сизни жон дилидан яқин қўлади, — деди сўзга чиққан Амурлар тумани ҳоқимининг ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитасининг раиси Хонимжон Ражапова. — Халқимиз жамияти ақилчиликларини бошида Сизни қўлади, «Биз кўнглимизда Президентимизни аллақачон сайлаб қўйганимиз!» — дейишди.

Сизнинг Қорақалпоғистонга келишиңизга ҳамма байрам бўлади, — деди Беруний туман марказий шифохонасининг жароҳлик бўлими мудири Борохоб Оразалиев. — Бугун ҳам одамлар йўлбошимизга чиқиб, қандай оқиқ чехра билан кутиб олишганини ўз кўнглиңиз билан кўрингиз. Бу халқимизнинг Сизга бўлган меҳру муҳаббатини далолат эмасми!

Қорақалпоқ ҳам, бошқалар ҳам Сизнинг одилона сиёсийингиздан мингдан-миңг рози. Сиз бизнинг Йўлбошимчиси! Илоб, бошлаган хайри ишларингизни ўзингиз давом эттиринг!

Ишонаман, Ўзбекистон халқи буюк келажак йўлида ҳамма Сизга елкашоб бўлади! — деди Нукус шаҳридаги 37-лицейнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси Людмила Трехина. — Биз Сизни озу-хаваларимизни рибга чиқарувчи фидойи инсон деб биламиз!

Шу кун Ислон Каримов шаҳар кўчаларини ўз истиқболига чиққан нуқулчилик билан ҳам учрашди. Қизини ва самимий сўхбат пайтида қулди йили очилган сайловчиларнинг «Биз Сиз билан!», «Сиз биз билан!», «Қаранг, қиш бўлса-да, омон Сизнинг чехрангизда очилиб кетди!», «Сизга оқ йўл тилаб қоламиз!» — деган қанотли оқшқларни янвратди.

Ислон Каримовнинг «Халқ сўзи» газетасига ёзилган буюк. Кеча бўлиб ўтган вилоят халқ таълими ходимлари кенгайтирилган йиғилишида шундай қарорга келинди.

Зотан, биз халқ таълими ходимлари олдига келажакимиз эгалари бўлган XXI ас одамларини эгалари бўлиш билан бериш вази-фаси турибди. Янги авлоди тарбиялаш ва уларга билим бериш учун эса халқ таълими ходимлари давр талабига мос, сиёсий-маънавий жиқатдан етук инсон бўлиш керак. Бу фазилатлар ва кўникмаларни шакллантириш учун киши доимий равишда кундалик маъбуотдан ҳам хабардор бўлиб туриши, бунга эида эҳтиёж сезиб туриши лозим. Ўзбекистон Республикасини Олий Мажлиси ва Вазирлар Мақамасининг газеталари — «Халқ сўзи» ва «Народное слово» биз, халқ таълими ходимларининг ана шу маънавий эҳтиёжини тўла қонқаратилади. Негаки, газеталарда, энг аввало, Президент фармонлари, Олий Мажлис қабул қилган қонунлар, ҳукуват қарорлари тулик равишда чоп этилади. Узингиз ўйлаб кўринг, Президентимиз ва ҳукуватимиз юрғизаётган сиёсийат баёҳра халқ таълими ходимини ҳо-ризи замон кишинини воғга етказса оладими?

Тугри, мамлакатимизда халқ таълими ходимлари учун «Маърифат» газетаси, қўллаб бошқа тармоқ газеталари ва журналилари чоп этилади. Уларнинг ўрни бекатор.

Лекин, барибир «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг ўрни булакча. Кечагача вилоятимиз халқ таълими тизими бўйича бу нашла-ларга 107 та обуна бўлибди. Тан олиб айтишнинг керак, бу газеталарнинг обуна бақосини таълим ходимининг чўнтаги кўтармайди. Бироқ, вилоят халқ таълими тизимидagi ҳар бир илам дароғида Олий Мажлис ва Ҳукуватимиз нашрлари етиб боришини шарт, деб ҳисоблаймиз. Бунинг учун вилоят халқ таълими тизимидagi 375 та мактабни тулик равишда бу газеталарга ёзилишларини таъминлаш мақсадида уқитувчиларнинг ихтиёрий гуруҳларини ташкил этиб, жамoa асосида обуна қилишга киришди.

Кўрбонли ЭРГАШЕВ, Навоий вилояти халқ таълими бошқармаси бошлиғи.

«Халқ сўзи» — 229, «Народное слово» — 116.

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Уни мазкур комиссия раиси Н.Комитов бошқаришда бўлди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар Ислон Каримов ҳамда Абдулфазил Жалолиевнинг ишончли вакилларини рўйхатга олиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

«Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонуннинг 29-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар Ислон Каримов ҳамда Абдулфазил Жалолиевнинг ишончли вакилларини рўйхатга олиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Мажлисида Марказий сайлов комиссиясига келётган ариза ва шикоятлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Мамлакатимизда сайловлида тарбиёт ва ташвиқот ишлари тобора кўчадан сари мазкур комиссия номига келётган ариза ва шикоятлар сонини кўпайгани таъкидланди. Бу

ариза ва шикоятлар турли мазмунда бўлиб, ҳар бири комиссия аъзолари томонидан диққат-эътибор билан ўрганилмоқда. Натижалари ҳат эгалари ҳамда тегишли мутасадди ташкилотларга тегишлик билан ҳар қилинмоқда. Шунингдек, бу ҳатларнинг асосий қисми Олий Мажлис депутатлигига номзодларандир. Олий Мажлис депутатлигига номзодлар рўйхати эълон қилингандан бери 218 нафар киши депутатликка номзодликдан маҳрум этилгани, шунлардан 212 нафари ўз аризасига кўра номзодини қайтариб олишни маълум қилинди.

Мажлисида Ўзбекистон Телевизион тармақининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайлов кўни сайловчиларнинг овоз бериш жараёнини еритиш режалари тўғрисидаги ахбороти тинланди.

Мажлисида, шунингдек, Марказий сайлов комиссияси ваколати доирасига кирувчи бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

Т. БОТИРБЕКОВ, ЎЗА мухбири.

ҚУТЛУ АРАФА

ЖАЛҚПАРВАР, ЮРТПАРВАР, ФИДОЙИ ИНСОНЛАР — ЭНГ МУНОСИБ НОМЗОДЛАРДИР!

«ЕШ ОЛИМЛАР — САЙЛОВЛАР АРАФАСИДА»

Ўзбекистон ёш олимлар миллий жамиятида юртимизда яқинда бўладиган Олий Мажлис ҳамда маҳаллий Кенгашларга сайловларга бағишланган «Ёш олимлар — сайловлар арафасида» мавзуда илмий семинар бўлиб ўтди. Анжуманда мавжуд сийёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари, ташаббускор гуруҳлардан Олий Мажлис депутатлигига номзоди кўрсатилганлар, уларнинг вакиллари билан ёш олимлар миллий жамияти аъзолари, Фанлар академияси тизими ҳамда пойтахтнинг илмий ва таълим институтидаги қатор олий ўқув юртлиари фаолият кўрсатётган докторант, аспирант ва тадқиқотчиларнинг бевосита мулоқоти бўлиб ўтди.

Ниҳоятда қизиқarli кечган ушбу тадбирда Олий Мажлисга бўладиган сайловларда иштирок этётган номзодларнинг

сайловли дастурларидан ўрин олган илм-фан тараққиёти ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ҳаётга тадбиқ этиш борасидаги аниқ тақлиф ва мулоҳазалари ҳам муҳокама қилинди. Унда сўзга чиққан ёш олимлар бугунги кунда юртимизда сайловларга тайёрларли ишлари мустақам ҳуқуқий асосга таянган ҳолда олиб борилаётганлиги, фуқароларнинг эркин, демократик асосда овоз беришлари учун барча шарт-шароитлар яратилганлигини алоҳида таъкидлашди.

Ғ. ЭШМУРОВ,
«Жалқ сўзи» мухбири.

8 декабр — Конституция кўни олдидан

«Бозор муносабатларини ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон иқтисодиётининг негизини халма-хал шаклларида мулк ташкил этиди», дейилади Асосий Қонунимиз — Конституциянинг XII боб, 53-моддасида. Агар бу тарихий ҳужжат қабул қилингандан бунён ўтган 7 йилга разм солсак, республикамизда иқтисодиёт йўналишидаги жамки ишлари шу асосда амалга оширилаётганига ғувоҳ бўламиз. Мен нималарни назарда тутаялман?

ТАДБИРКОРЛИК КАФОЛАТИ

Авалло, иқтисодиётда бозор муносабатлари тобора шаклланиб, ривожланиб бормоқда. Бунинг учун бизда етарли даражада қўнчилик ва меърий асослар, бозор инфратузилмаси яратилган. Банк ва молия, биржа ва улғуржи савдо тизимлари эса барқарор фаолият кўрсатмоқда. Иккинчидан, ширкат ҳужалиги, акциядорлик жамияти, фермер ҳужалиги, деҳқон ҳужалиги, фирма, кичик, ўрта ва хусусий корхона каби мулкчиликнинг турли шакллари пайдо бўлди. Аниқроқ қилиб айтганда булсак, 1999 йил 1 сентябрга булган маълумотларга қўра, мамлакатимизда 19144 та катта, 9157 та ўрта, 23424 та кичик, 126072 та микрофирма ишлаб турибди. Биргина қишлоқ ҳужалиги соҳасида эса 29 мингта яқин фермер ҳужалиги, 1 миллиондан зиёд деҳқон ҳужалиги мўлкчилик ишига баҳоли қўлар ҳисса қўшиб келатди.

Шуниси эътиборлики, мазкур ҳужалик юритувчи субъектларнинг бариси тент ҳуқуқ ва имтиёзларга эга. Зеро, Конституциянинг юқорида тилга олинган 53-моддасида таъкидланганидек, «давлат истеъмолчиларининг ҳуқуқи устуллий ҳисобга олиб, иқтисодий фаолият, тадбиркорлик ва меҳнат қилиш эркинлигини, барча мулк шакллариининг тенг ҳуқуқлигини ва ҳуқуқий жиҳатдан баб-баравар муҳофаза этилишини кафолатлайди».

Илгари, яъни шўрлар тузуми даврида 5-6 бoш қорамоли боқиб, хусусий тадбиркорлик билан шуғулланишни фақат оғур қилардик, — дейди Наманган вилояти Наманган туманидаги фермер ҳужалиги бошлиги Фазлидин Иброҳимов. — Шукурки, Мустақиллик тўғрисида, янги Конституциямиз шарафати билан ана шу ораунимиз рўбга чиқди. Биз ишни 30 бoш қорамолни парварилашдан бошлаган эдик. Бугунги кунда уларнинг сонин 50 бошдан ошиб кетди. Утган йили буюртмачиларга 50 тонна сут сотган бўлсак, бу йил ана шу кўрсаткични 80 тоннага етказмоқчимиз.

Бундан ташқари, кичик корхонамиз ҳам бор. У 54 тонна пиллани қайта ишлаш қувватига эга. Айни кунларда қишлоғимизнинг 100 нафардан зиёд хотин-қизлари пиллани қайта ишлаб, тайёр маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Сурхондарё вилояти Шўрчи туманидаги «Темур Малик» кўп тармоқли хусусий корхонаси раҳбари Амир Қўсамтов эса бундай дейди: — Аслида «тадбиркорлик» ва «мулкдор» атамалари Мустақилликка эришганимиздан сунгги на тилимизда пайдо бўлди. Ҳозир-чи, бу атамалар катта-ю кичкина таниш. Чунки мамлакатимизда тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш учун барча имкониятлар эшиги очик бўлса, Конституциянинг IX боб, 36-моддасида эса «ҳар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақли» деб олтин қарғар билан эътиб қўйилган. Узимиздан қиёс...

И. ҲУБОСАРОВ,
«Жалқ сўзи» мухбири.

Кўнглим тоғдай кўтарилди

Тунгич ўғлим Отабек сайловга деб биринчи марта ўз номига тақлифнома келганидан дўпписини осмонга отиб қувонганим унутмайман. Шу воқеани эслганим сайин ўзим ҳам биринчи марта қачон ва қайси вазида сайловга иштирок этганимни хотирамга келтирмоқчи бўлману, тайинли тақлифот кўнги ўзимга келмайд. Сабаби...

Энди билсам, бир оиладан ушанда (олтмишинчи йиллари) бора бир киши сайлов участкасига бора экану, бутун оила аъзоларининг ва ҳатто кўни-қўшилларининг сайлов арафасида қўнига ташлаб қайтаверар экан. Ким учун, нима учун овоз беришмас экан.

Сайловда номзоди рўйхатга олинган ягона партиясини ақяю ягона номзодида истасанг-истасанг овоз беришинг шарт, дегувчи шўрвий дўлату «демократия»дан шакланган кайфият булган экан бу.

Шундай. Аввалига мен учун ҳам

отам ё онам овоз бериб қайтишган. Кейинчалик ота-онамининг сайлов арафасини мен ташийдиган булганман. Бу ташмачилик Мустақилликка эришганимизга давом қилди. Энди оиланимизда сайловларга муносабатинг бугунги манзараси ҳақида гапирсам.

Беҳод исмли ўғлим бор. Учинчи синфда ўқийди. Сайлов тақлифномаларини қўриб ўша ўғлим, дала, ҳаммага бору, нега меннинг номимга қорғо йўқ, деб қолди. Бунинг сабабини тушунтирганимдан сунг, ким депутат бўлайти деганга ўхшаш саволлар ташлади. Яна тушунтириб айтдимки, бугун депутатликка битта эмас, иккита эмас, бир неча кишиларнинг номзоди қўйилган. Одамлар энди ўйлаб қўрадилар ва ўзлари яхши деб билган, муносиб деб билган номзодни танлаб, овоз берадилар.

Мавзуда ўғлим чуқурроқ қира борди. Унга мен маҳаллий Кенгашлардан тортиб Олий Мажлиса депутат бўлган деган одамлар ҳақида гапириб беришимга тўғри келди. Энди, шу одам-

лардан сен қайси бирини сайлаган булар эдинг, деб берган саволимга ўғлим менинг кўнглимдагиларнинг номларини айтиб қолгани ҳаммасидан қизик бўлди. Мен вақтида, 25 ёшимга қадар ҳаёлимга келтирولмаган гапларни 10 ёшли ўғлим фахланиш, таҳлил этишга ҳаракат қилаётганидан, тўғриси, ҳайратим ошди. Ва бир нарсани англадимки, Мустақиллик кўп нарсани ўраганганини, ўзимизни таниб, ўзимизни топиб бошладик, деган гапларимиз хаёлий, ҳавойи гаплар эмас экан.

Ҳа, ёшинг улғайиб борган сайин ўзингдан утган эътиборсизликлару камчиликлардан тортиб эришган ютуқларинг, теварак-атрофингдаги янгиликларинг, дунёқарашдаги ўзгаришларинг фарзандларинга қараб, улар тисмолида ойдиркор қўргандай булар экансан.

Фарзандларнинг сендан қўра қаламни каттароқ олиши энди бу ота-онанинг эмас, жамиятнинг ҳам, Ватаниннг ҳам бахти. Ахир, Конституциямизда эътиб қўйилганидек, оила жамия-

тининг асосий бўлиниди. Конституциямиз демократияга ва алоқати давлатчилик тизимимизга қафолат бўлмоғи билан барча миллий руҳиятимиз, қадрият ва урф-одатларимизни ҳам ўзда муҳасамлаштирган қомусидир. Ўзбекиликда катталарнинг болаларга ва аёлларнинг аждоҳларга меҳр-муҳаббати, бурн-масъулияти бошқаларни лол қолдираган даражада муқаррамидир. Бу муқаррамлик мен бу йил изма-из келиб қолган сайловлар билан Конституциямиз қабул қилинган кун нишонлангани уйғуналиб кетгани палласида янада тевароқроқ ҳис қилгандай бўлдим.

Яна оилам, фарзандларим ҳақида. Туртала фарзандим ҳам инглиз тилини билишади. Хорижа бориб, иш, илм ўрганиб қайтганлари бор. Саксонга кирган онам яқинда, сенинг кўнглинг болаларингда. Болаларининг кўни бўлса, Ватанда бўлиб қолди, жаҳонда бўлиб қолди, деди.

Ярим ҳазил айтилган бу гап фарзандларининг ота-онани уйландан ҳам бошқа ишлари қўлайиб қолди, дегани эмас эди. Бу Ватанга меҳр-оқибат аввало, ота-онага меҳр-оқибат деган маънодаги гап эди.

Кўнглим шундан тоғдай кўтарилди.
Комилжон САПИЕВ,
Денов шаҳридаги «Чароғини» ҳисдорлик жамияти бошқаруви раиси.

Маматқул РАЙИМҚУЛОВ,
«Гулоробод» ширкат ҳужалиги бош иқтисодчиси: — Демократик таомиллар жамиятимизга борган сари чуқурроқ кириб борапти. «Яшасин коммунистик партия!» «Депутат — халқ хизматқоридир» деган шўрлар даври аллақачон ўтишга айланди. Сайловчиларимиз мамлакатимиздаги бешта сийёсий партия, мустақил номзодларни қўллаб-қувватловчи ташаббускор гуруҳ, ҳокимият вакиллик органларининг сайловли дастурлари билан ўз вақтида батафсил танишиш имкониятига эга бўлдилар. Ана шу имкониятнинг ўзбек бўлажак сайловларимизнинг тўла ошқоралик ва демок-

ратия асосида ўтишини таъминлаш шак-шўбхасидир. Мен туманимизда номзодлар билан бўлиб ўтган сайловли учрашувлари таассуротларидан сунг шундай хулосага келдим: бугунги сайловчи бундан беш йил аввали сайловчилан мустақил фикрлаши, замонавий дунёқараш билан ажрлиб турибди. Ва ишончим комилки, Олий Мажлис депутатлига ҳам, маҳаллий Кенгашларга ҳам халқимизнинг энг муносиб вакиллари сайланадилар.

Менинг хулосам шундай: бугунги депутат ҳар томонлама билимли, халқ манфаатларини ҳамма нарсадан устун қўвиш инсон бўлиши билан бирга иқтисодиётни яхши тушунадиган тадбиркор ҳам бўлиши шарт.

ТАНЛАШ ИМКОНИЯТИ

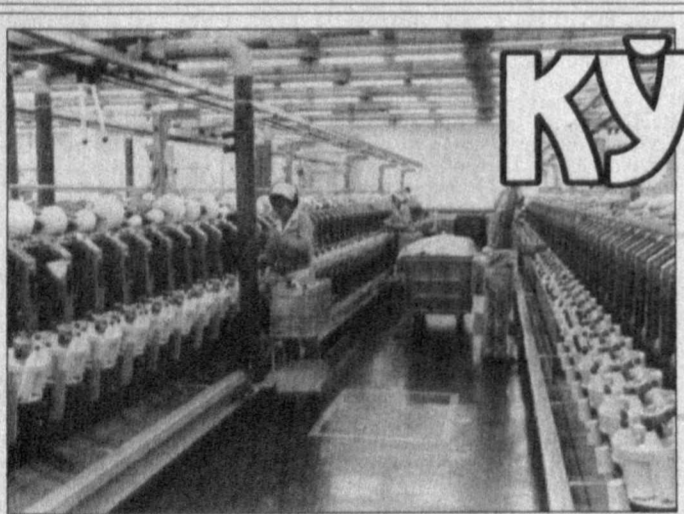
Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашлар депутатлиги сайловига соноқли кун қолди. Барча жойларда бўлганидек, Чиноз туманида ҳам бу муҳим тадбирга жиддий тайёргорлик кўрилмақда. Қерда бўлманг, асосий гап сайловлар ва номзодларга бориб тақолоди. Қўнда суҳбатдошларимиздан айримларининг фикр-мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Тулегон МАМБЕТОВ,
«Эшонобод» жамоа ҳужалиги пахтачилик бригадасининг бошлиги: — Туманимизда яшовчи 110 мингдан зиёд аҳолининг асарини қисми қишлоқ ҳужалиги билан шуғулланади. Суғорилган экин майлонлари эса 17 минг гектар. Туман иқтисодиётида пахтачиликнинг ўрни алоҳида. Шу боис, барча ҳужалиқларда қимматбаҳо хомашё етиштиришга алоҳида эътибор қаратилган. Жумладан, бизнинг ҳужалигимиз бир йилда ҳосилдорлигини 32 центнерга етказди. Шаҳсан ўзим етакчилик қилаётган жамоада эса 43 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил етиштирдик. Бу — яхши кўрсаткич,

албатта. Лекин ҳаётимизни янада фаровон қилиш учун фақат хомашё етиштиришнинг ўзи камлик қилади. Сайловли учрашувларида кўпчилик номзодлар қишлоқ саноатини олиб кириш масаласида алоҳида эътибор берганликлари менга маъқул бўлди.

Ниятим: бўлажак депутатлар қишлоққа эътиборни кўпроқ қаратсалар. Ўзимиз етиштиратган маҳсулотларни ўзимиз қайта ишлашса, ҳаётимиз янада фаровон бўлиши шўбхасидир. Депутатлар эса ана муҳим вазифани амалга оширишда халқ вакиллари сифатида жонқурлик қилишлари зарур.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Жалқ сўзи» мухбири.

Кўкчадан жаҳонга

Пойтахтимизда ишга тушган навбатдаги кўшма корхона эски шаҳарга янги чирой бахш этди

Оппок соқоли кўксига тушган нуруний отахон трамвай бекатида мендан сўраб қолди: — Болам, Кўкчада нима бўлаёпти, мошиналар кўп? — Корейлик ишбилармонлар билан бирга қўрилган катта корхона очилди. Президентимиз шаҳсан ўзлари ташриф буюриб, корхонанинг очилиш тантанасида иштирок этдилар. Тумонат одам бўлди.

— Бу корхона нима чиқаради, бизга қандай нафи бор?

Отахоннинг астойдил қизиқшини билгач, бекатдаги ўриндиққа тақлиф қилдим. Очиги, ҳозиргина бўлиб ўтган тантанадан тасвирланиб чиққандим, кўнглимдаги қувончим ким биландир баҳам қўришга ошқардим. Шунинг учун ўзим ғувоҳ бўлган воқеа ҳақида суҳбатдошимга батафсил гапириб бера бошладим.

— Биласизми, отахон, шу жойлар шўро даврида қандай ҳолатда эканлигини эсласизми? — Фикрини тушунтириш учун сўрадим.

— Нега эсламай. Ҳам-

маёқ ўйим-чуқур, ахлатхона эди. Кўп йил қаққайиб турган деворларни эслаймман. Нимадир қўроқчи бўлишгану кейин Москва маблаг бермагач, тўхтаб қолгандай-ей.

— Ҳа, жуда тўғри айтдингиз. Уша даврдан қолган эски қурилиш ўрнида Корей ва Ўзбекистон томони келишиб, замонавий тўқимачилик мажмуи бунёд этишди. Маблагнинг етмиш фоизи улардан, ўттиз фоизи биздан. Агар сиз айтган деворлар ўн йилда аросатда ётган бўлса, бу корхонани қуриш учун бир ярим йил кифоя қилди.

— Ҳа энди, мустақил бўлганимизнинг шарафати бу, болам, — отахон бу гапни кўзлари қувонча тўлиб айтди. — Зап иш бўпти-да. Маҳалламиз қизлари, келинлари Тошкентнинг нариги бурчагига — Тўқимачилик комбинатига қатнашда қийналишарди. Учта транспортда алмашиб боришга тўғри келгани учун қоронғида йўлга тушишарди. Энди болам, айтчи бу ерда қанча мато чиқади?

— Корхонанинг биринчи нақш ишла туши, шу даврда 24,54 тонна калава, 9 миллион погонметр бўз мато

натқаш халқ бўлади-да, шу корейлар ҳам. Аммо уларни ишонтириб, шундай катта ишларга жалб қилиш ҳам ўз-ўзидан бўлаётгандир. Президентимиз омон бўлсин, дунёнинг қайси мамлакатига бора, катта иззат-икром билан қўншади. Кўп ўтмасдан ишбилармонлар «Қани, сизга нима қўриб берайлик» деб келишаверади. Ҳа энди, қурилган нарсга ўз халқимизга мулк бўлиб қолди-да. Фақат бу меҳнатнинг қадрига етишимиз керак. Ношуқур бўлиб Аллоҳга ҳам, бандасига ҳам ёқмайди. Кел, ўғлим номоз пайти ҳам яқинлашиб қолибди, мен борай. Шунча гапларни билиб олдим, маҳалладегиларга айтиб бераман.

Отахон суҳбат якунида «Илоҳим, юртимизни ёмон кўзлардан асрагани чин бўлсин, шунча ишларга бош бўлган, юртининг мяеси бўлган инсоннинг боши омон бўлсин» дея юзига фотина торти-ю, трамвайга ўтирди.

Мен юртимизда рўй бераётган қувончи воқеалардан шунчалар таъсирланган кўйимни мамнун кузатиб қўйдим. Сунгра Кўкча даҳасига қўрқ бўлиб тушган «Кабул-Ўзбек Ко» кўшма корхонаси цехларини яна томоша қилигим келди. Эҳ-ҳе, бир-бирига улашиб кетган

цехларнинг саранжом-саринишлагини айтмайсизми?! Пахтаини титиш, тароқлаш, пилталаш, пиликлаш, ўраш, қадоқлаш, тўқиш цехларида Япония, Швейцария, Германия, Корейдан келтирилган мураккаб дастаҳлар бехато ишлаб турибди. Бу машиналарни ўзимизнинг ўзбек қизлари, йигитлари бошқаришапти. Қараб туриб ҳавасингиз келди. Бу ерда иш бошлаган ёшларнинг иштиёқини кўрсатгиз. Сеник уларни суҳбатга тортаман.

— Мен Маҳбуба Шоназарова бўлман, — деб ўзини таништиради истарали бир қиз. — Шу пайтагача уйда тивувчилик қилардим. Бу ерга келдим ишимни севиб қолдим. Ойига 12-13 минг сўмдан иш ҳақи олайимиз. Ишқилиб, бировдан кам жойимиз йўқ.

Ўзини Озода Қизева деб таништираган қиз шу яқин-атрофда, Кўкча маҳалласида яшар экан. У тенги анчалар кам қизлар тўқув цехига ишга келишибди. Энг муҳими, бу ерда меҳнат қилаётган ёшларда катта ишларга даҳлдорлик туйғуси жўр умоқда.

Қувонмай бўладими?! Ўзбекистоннинг жаҳонга юз тугиши ҳар бир юртдошимизнинг гайрат-шижоати билан рўбга қийапти. Корхонани яна бир айланб

чиққандан кейин бизга ҳамкор булган «Кабул текстайл» компанияси ҳақида кўнглимиз маълумотларини биллиб олдим. Ўзбекистондаги бунёдкорлик ишларига ташаббускорлик қилаётган ушбу компания 1976 йилда ташкил топган бўлиб, асосан калава ва мато чиқаришга ихтисослашган. Корейнинг Тэгу шаҳрида 4 та фабрикаси, тадқиқот маркази ишлаб турибди. Дунёнинг Германия, АҚШ, Бразилия ва Ўзбекистон каби мамлакатларида ваколатхоналари бор. Ушбу компания маҳсулот маркетинги бўйича дунёвий тажриба ва мавқега эга. 1996 йилда Тўйтепада қурилган гигант корхона, Фаргона шаҳридаги кўшма тўқимачилик корхонаси ҳам мазкур компания иштирокида барпо этилган. Корейлик ҳамкорлар «Бу ишлар ҳали бошланиши» дейишапти. Демак, яратувчилик йўлида эришажак янги марраларимиз олдинда. Корхона мажлислар заида Президентимизнинг «Биз қудратли энгил саноатини ташкил қилишимиз ва барча тараққий этган давлатлар каби пахта хомашёси билан эмас, балки тайёр маҳсулот билан савдо қилишимиз керак» деган сўзларини эътиб қўйишибди. Назаримда, бу дāvватга Кўкча фазийнин очиб юборган янги корхона ишчилари ҳам жўрвоз бўлишмоқда.

Шухрот ЖАББОРОВ,
Иқтисодий шарҳловчи.

«ПАЗИЗОД»НИНГ ПАРВОЗИ

Анджон шаҳридаги «Паризод» масъулияти чеklangан жамият чеварлар тикаётган бежирим кийим-кечаклар ҳаммининг эътиборини ўзига тортоқда. Уларнинг юқори сифати, аинқиса шу каби турдош маҳсулотларга нисбатан анча арзонлиги харидорларга маъқул бўлмоқда. Шу боис ҳам кўплав самво шаҳобчалари жамият билан шартнома тузиб ҳамкорлик қилиш истагини билдираётди. Жумладан, «Холис» савдо-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан жамият ўрта-савдо мустаҳкам алоқа йўлга қўйилган. Бундан ишлаб чиқарувчилар ҳам, истеъмолчилар ҳам мамнун бўлишмоқда.

СУРАТЛАРДА: пех бошлиги Т. Маҳмудова ишчилар Н. Тўрабекова ва М. Мусева тайёр маҳсулотни харидорларга жўнатиш учун ҳозирламоқда.
Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган суратлар.

“АНДИЖОНТЕЛЕКОМ” ИСТИҚБОЛИ

“Андижонтелеком” акциядорлик жамиятининг сўнги ўн бир ойлик фаолияти юзлари “07” хизмати орқали халқаро сўзлашуларга буржумлар сони анча камайганлигини кўрсатди. Айни пайтда, янги телестармоқ тизимининг ишга тушиши билан халқаро сўзлашулар миқдори ўтган йилдагига қараганда 1,8 мартага ошди.

Бу эса ҳар бир андижонлик абонент сайёранинг ҳар қандай нуқтаси билан боғлана олиш имкониятига эга бўлиши учун акциядорлик жамиятида амалга оширилаётган техник қайта жиҳозлаш самарасидир. Сўнги йилларда Кореянинг “ДЭУтелеком” компанияси билан ҳамкорликда вилоят марказида қурилган «2000» канали халқаро телефон станцияси ва 14000 номерли АТС самарали фаолият кўрсатмоқда. Шаҳарнинг барча алоқа кабеллари узунлиги 27 километрга тенг оптик толали кабеллар билан алмаштирилган.

Янги апаратурага хизмат кўраётган учун етти нафар муҳандисимиз Жанубий Кореяда “ДЭУтелеком” компаниясининг ўқув марказлари ва корхоналарида малака ошириб қайтди. Улар янги станцияларни монтаж қилиш ва ишга туширишда, ёш алоқачиларни ишга ўргатишда фаол қатнашди.

“Андижонтелеком” жамоатчилиги олдида янги масъулиятли масалалар турибди. Андижон ва Асакада ҳар бири 8000 рақамли, Қорасулда 2000 рақамли, Хонобода 3000 рақамли янги АТСлар қурилишлари тезкор суратларда олиб боришмоқда. Ушбу АТСлар ишга тушган, вилоят марказини саккизта аҳоли пунктлари билан боғлайди, халқаро телефон алоқасининг сифатини оширади.

К.НИЗОМОВ, ЎЗА мухбири.

Ижтимоий ривожланиш даражасидан қатъи назар, ҳар қандай жамият ва ҳар қандай давлат олдида ногиронларни реабилитация қилиш масалаларини ҳал этишдек долзарб муаммо турлади. Демократик ривожланиш йўлига кирган мамлакатлар ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий барқарорликдан келиб чиққан ҳолда, доимий равишда давлат ташкилотлари томонидан ногиронлик муаммоларини ҳал этиш масаласига алоҳида эътибор қаратиб келганлар.

Республикада ногиронлик муаммосини ҳал этиш борасида Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамасининг 1995 йил 11 ноябрдаги «Ўзбекистонда ногиронларни реабилитация қилишга мўлжалланган 1996-2000 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида»ги 433-сонли Қарори республикада ногиронларни ижтимоий, психологик, педагогик, тиббий, меҳнат ва касбий реабилитациясини ҳал этиш буйича 5 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар мажмуасини белгилаб берди.

Реабилитация дастури қабул қилинганидан кейин Ижтимоий таъминот вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикасида ногиронларнинг реабилитация хизматини ташкил этиш буйича Концепция яратилди ва барча ишлар ана шу Концепция асосида амалга оширилди. Ушбу Концепцияга кўра, республикада ногиронларга реабилитация хизмати 3 йил ишда олиб борилади.

1 йил ишда. Худудларда маҳаллий ҳокимликлар билан биргаликда ташкил этиладиган реабилитация марказлари учун мос биноларнинг ажратилишига эришиш ва бу биноларни таъмирлаш ишларини амалга ошириш-

3 декабр — Халқаро ногиронлар куни

дир. Бу борада бугунги кунда республикамизнинг Андижон, Наманган, Жиззах, Самарқанд, Хоразм, Навоий, Қарши, Тошкент вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон республикасида реабилитация марказлари очилди. II йўналиш. Ташкил этилган ре-

ларини реабилитолог мутахассислар билан таъминлаш борасида Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг ТМЭК кафедраси негизда реабилитация бунйча қўшимча ўқув дастури киритилиб, бугунги кунда бу кафедра ногиронларнинг реабилитацияси ва ТМЭК кафедраси

димларининг ҳам роли катта бўлиши талаб этилади. Чунки реабилитация узлуқсиз, бир неча жабҳани ўз ичига олувчи, қатор мутахассислар ҳамкорлигида амалга оширилувчи мураккаб тиббий-ижтимоий жараён дур.

Бугунги кунда ТМЭ ва реабилитация хизмати бунйча янги низоми тайёрланмоқда. Ногиронлар реабилитацияси бунйча метёрий ҳужжатлар чоп этилиш арасида. Шу билан бир вақтда, ногирон болаларнинг тиббий-ижтимоий реабилитацияси ҳақида махсус дастур тайёрланмоқда. Ёлғиз қариялар ижтимоий ҳимосини тақомиллаштириш ва ногиронларни ишга жой-

лаштириш бунйча тайёрланган дастурлар тасдиқ учун Вазиirlар Маҳкамасига тақдим этилган. Ногиронларнинг тиббий-ижтимоий реабилитацияси бизнинг республикамизда янги йўналишдир. Мурувватли йўналишнинг асосий тамойили ва мақсади ногиронлар ижтимоий реабилитациясини уларнинг ижтимоий ҳимосини устуи бўлишига эришишдир. Бунинг маъноси тиббий, ижтимоий реабилитациядан ўтган ногирон пиروвард натижада бирон фойдали меҳнат билан машғул бўлиб ёки бирор корхонада иш билан таъминланишидир. Бу эса ногиронларни боқимандалик кайфиятидан қутқариб, ўз меҳнати орқали топган маблағи ҳисобига ўз-ўзини ва оиласини иқтисодий мустақилликка эриштиришига олиб келади.

Жамолiddин НАЖМИДДИНОВ, Республика Миллий реабилитация Маркази бош директори.

БИЗДАН МУРУВВАТ ЗАРУР

билатация марказларининг моддий техника базасини яратиш, уларни тегишли тиббий анжомлар билан таъминлаш. Юқорида санаб ўтилган реабилитация марказлари зарур тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

III йўналиш. Ташкил этилган реабилитация марказларини малакали шифокор мутахассислар билан таъминлаш.

Бу борада 1998 йил Меҳнат вазирлигининг қарорига кўра касблар рўйхатига реабилитолог-эксперт мутахассислиги киритилди ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг буйруғи билан реабилитолог-эксперт триватолог, терапевт, невропатолог, жарроҳ каби шифокор мутахассислар касб реестридан ўрин олди. Реабилитация марказ-

деб юритилмоқда. Шу билан бир пайтда реабилитация соҳасидаги чора-тадбирларни юқори поғонага кўтариш мақсадида бизнинг мутахассисларимиз АКШ, Германия, Голландия, Исроил, Белорус, Россия каби давлатлардаги реабилитация марказлари ва ўқув масканларида бўлиб, ўз малакаларини ошириб қайтилар.

Ногиронни реабилитация қилиш, ўз касбига қайтариш ёки бирон ижтимоий меҳнат билан шугулланиб, жамиятнинг тулақонли аъсосига айланиши шифокорнинг ҳам, беморнинг ҳам олий мақсади бўлиши керак. Бунда нафақат реабилитация Маркази шифокорлари, ТМЭК, ижтимоий таъминот, даволаш-профилактика муассасалари ходимлари, балки жойлардаги меҳнат ва бандлик хизмати хо-

Мамлакатхон она Турдиева нафақат Наманган туманида, балки вилоятда яшаш биланади. Негаки, бу тажрибали ўқитувчининг ёш авлодга таълим-тарбия бериш борасидаги ўзига хос усули вилоят миқёсида эътироф этилиб, кенг оммилаштириш учун тавсия этилган. Она 1981 йилдан буён тумандаги 66-«Камалак» боғча-мактабда тарбиячи-ўқитувчи бўлиб ишлаб келмоқда.

— Халқ маорифи алоқисчи Мамлакатхон она жамоатчимиз фахри, — дейди боғча-мактаб директори Осейюн Юсупова. — У нафақат тажрибали мураббий, балки яқин маслаҳатчи, энг ибратли она бекаси ҳамдир.

СУРАТДА: М. Турдиева бир гурӯх болалар билан лотин алифбосини ўрганиш бунйча машғул олиб бормоқда.

П. АКБАРОВ олган сурат.

МУРАББИЙ

Мамлакатхон она Турдиева нафақат Наманган туманида, балки вилоятда яшаш биланади. Негаки, бу тажрибали ўқитувчининг ёш авлодга таълим-тарбия бериш борасидаги ўзига хос усули вилоят миқёсида эътироф этилиб, кенг оммилаштириш учун тавсия этилган. Она 1981 йилдан буён тумандаги 66-«Камалак» боғча-мактабда тарбиячи-ўқитувчи бўлиб ишлаб келмоқда.

— Халқ маорифи алоқисчи Мамлакатхон она жамоатчимиз фахри, — дейди боғча-мактаб директори Осейюн Юсупова. — У нафақат тажрибали мураббий, балки яқин маслаҳатчи, энг ибратли она бекаси ҳамдир.

СУРАТДА: М. Турдиева бир гурӯх болалар билан лотин алифбосини ўрганиш бунйча машғул олиб бормоқда.

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Маъмурий бинолар бошқармаси 2000 йил 1 январдан тугатилади. Эътирозлар қабул қилинади. Мовароуннахр, кўчаси, 6-уй, тел: 133-83-23.

КУРАШ – МЕНИНГ ИФТИХОРИМ

Хушхабар офтоб нуридай тез ёйлар деганларидек, мамлакатимизда Кураш ойлиги

Республикамизнинг барча вилоятлари тadbирга қизгин киришиб кетди. Неча-неча кураш чемпи

СПОРТ

тўғрисидаги хабар ҳам бутун дийёри мизни қамраб олди. Халқаро кураш ассоциацияси ва Ўзбекистон Кураш миллий федерацияси ташаббусига кўра декабр кураш ойлиги деб эълон қилинди.

Бу ой кураш ватани Ўзбекистон халқи, ушбу спорт тури муҳлислари, мутахассислари, полковлари учун ҳақиқий байрамга айланишига аминдир. Бу тадбирнинг, айниқса рамазон-шариф билан ҳаммоҳам нишонланаётганлиги ана бир бор ўзбек кураши ҳалоллик тимсоли эканлигининг исботи десак, муволажа бўлмас.

Байрам — «Кураш-шоўлар, фахрий полковлар билан учрашувлар, илмий амалий анжуманлар, концерт дастурлари, турфа мусобақалар билан уйғунашади.

бир қанча мусобақалар, полковлар билан учрашувлар гувоҳи бўлиларди. 26-27 декабр кунлари эса Бухоро шаҳар ҳокими соврини учун кураш мусобақалари ўтказилди.

«Кураш — менинг ифтихорим» мавзuida ўтказилаётган ушбу ойлик тугатган асримизнинг тарих саҳифаларига муҳрланишига ва курашимизнинг Олимпия ўйинлари қаторига киришида ўзининг муносиб ҳиссасини қўишига нишончимиз қомил.

З. РҶЗИЕВА, Халқаро кураш ассоциацияси матбуот котиби.

ТАШКИЛОТ Д-20, Д-50 мм пўлат қувурлар сотади.

Мулоқот учун телефонлар: 41-31-72, 41-29-94, 41-25-72, 41-22-61, 41-27-04.

БИЗ СПИДГА ҚАРШИМИЗ!

Бугунги кунда СПИД (ОИТС) касаллиги нафақат тиббиётнинг, балки дунёдаги давлатлар, миллат ва элзатларнинг ташвишига айланди. БМТ Глобал Дастури статистик маълумотларига кўра, СПИД пайдо бўлганидан бери ўтган қисқа вақт ичида ер юзи аҳолисининг 50 миллион нафари касалланиб, уларнинг 16 миллиони оламдан кўз юмган. Энг ачирарлики, шу кетгишда 1999 йилнинг охиригача 14 ёшдан қичрақ болаларнинг 570 минг нафари «ср вabосига» чалиниши эҳтимоли бор экан.

БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси республика Қизил Ярим Ой жамияти билан биргаликда 1 декабр кунин Тошкентдаги Сайилтоҳ кўчасида «Биз СПИДга қаршимиз!» номида тадбир ўтказди. Тадбир давоминда ушбу даҳшатли касаллик ҳақида тулиқ маълумот беришни ўқув қўлланмалари, видеороликлар, ўзбек эстрадали хонандаларининг чиқишлари намойиш этилди, томошабинлар учун қизқарли ўйинлар ташкил қилинди.

М. ЙҶЛДОШЕВА, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Навоий вилояти «Тавовис-Текстиль» очик турдаги акциядорлик жамияти Ип-йигирув ва трикотаж ишлаб чиқариши ташкил этиш лойиҳаси ҳамманфаатдорлик сўрвномаси. Ушбу ҳамманфаатдорлик сўрвномаси очик турдаги «Тавовис-Текстиль» ишлаб чиқариш ва тижорат акциядорлик жамиятининг Навоий вилоятида пахта хомашисини қайта ишлаш ва экспортбои маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун ип-йигирув ва трикотаж санатини ташкил этишга қаратилган. Очик турдаги «Тавовис-Текстиль» ишлаб чиқариш ва тижорат акциядорлик жамияти Ўзбекистон Республикаси Навоий вилояти Қизилтепа шаҳрида жойлашган. Ушбу корхонада 3223 тонна пахта тoласидан бир йилда 2500 тонна N 65 ип калава ва ундан 2470 тонна жерси-трикотаж ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Хомашё сифатида 4 ва 5-турдаги биринчи нав пахта тoласидан фойдаланили, ути қайта ишлаш мўлжалланмоқда. «Тавовис-Текстиль» очик турдаги акциядорлик жамияти кўрсатилган юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун технологик ускуналарни саралашда «Тавовис-Текстиль» очик турдаги акциядорлик жамияти негизда қўшма корхона ташкил этиш учун чет эл инвесторларни аниқлашга кўмаклашадиган, шунингдек кўзда тутилган қўшма корхонанинг тайёр маҳсулотларини жаҳон бозорига эркин конвертация қилинадиган валютада сотишга хизмат кўрсатиши истогини билдирадиган манфаатдор офферентларни ҳамкорликка таклиф этади. Тендердан манфаатдор талабгорлар юқоридаги хизматлар кўрсатиши малакаларига қанчалар эа эканликларини ифодалайдиган (фирманинг режаслари, бино қуриш буйича олдин қилинган ишлари ёзувлари, тўқимачилик санатидоги иш тажрибалари, соҳага тегишли ходимларининг сони, билимларининг савияси молиявий аҳоли) ҳақидаги ахборотларини тақдим этишлари шарт. Талабгорлар тендери ташкил этиши ва ўтказиши учун вақтинча ташкил этилган тендер комиссияси белгилаган тегишли иш тартиби ва мезонлар асосида сараланади. Офферентлар тендер шартларини, тендер ҳужжатларини, шунингдек қўшимча маълумотларни қуйидаги манзилдан олишлари мумкин: Ўзбекистон, Навоий вилояти, Қизилтепа шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси—23/1. Очик турдаги «Тавовис-Текстиль» ишлаб чиқариш ва тижорат акциядорлик жамияти бош директори И. Шодиев. Телефон/факс: (8-43655) 5-31-82. Манфаатдор фирмаларнинг офферентлари юқорида кўрсатилган манзилга ушбу сўрвнома эълон қилингандан сўнг 30 кун мuddатдан кечиктирмасдан тақдим этишлари лозим.

Луқма Истиклол Қорақалпоғистонда ҳам спорт деб номланган бебаҳо қадрият будоғининг қуларини очди. Оролбўйи дивердан бир эмас, бир неча жаҳон, Олимпия ва Осие чемпионлари етишиб чиқди. Қорақалпоғистоннинг қатор шаҳар ва туманларида замонавий стадионлар, теннис кортлари, спорт майдончалари фойдаланишга топширилди. ШўМОНОЙДА ШУНҚОРЛАР ЙЎКМИ? Шўмоной туманида жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам равишда шугулланадиган, турли миқёсдаги мусобақаларда совринли ўринларни эгаллашга ҳодир бўлган шунқорлар оз эмас. Жумладан, кейинги вақтда туманда футболни ривожлантириш борасида анча иш қилинди. Бирор туманда спортни кенг қўладан раванқ топтиришга панжа орасидан қаралайти. Туманининг Марказий уйингоҳи олдий талабаларга ҳам жавоб бермайди. Бу ерда бир вақтлари катта майдонча барпо этилиб, икки томонига томошабинлар ўтириши учун ўч қатордан тахта қоқилиб чиқилган. Мазкур ўриндақлар ҳодига бутун маймуллар йилгайди. «Стадиондан кўпроқ оммавий тадбирлар чоғида фойдаланилади, холос. Улкамизга қиш фасли кирди. Ушбу мавсумда ўқувчилар қай йўсинда спорт билан шугулланишини билиш мақсадида тумандаги 15-сон ўрта мактабда бўлди. Мактаб қишки спорт залига эга эмас. Устига-устак, мактабнинг ўзи болалар боғчаси билан бир бинода жойлашган. Муштариблар ишонмаслиги мумкин, аммо бирор сифига кириш учун иккинчиси орқали ўтилиши ҳақиқат. Шифтан чакки утиб турганлиги, сифларда бирор «соғ» доска бўлмагани учун замонавий қишки спорт зали, зарур жиҳозлар тўғрисида гап ҳам очиб ўтирмадик. Бу ўринда битта савол туғилди: ана шу антиқ «шарт-шароит»дан тумандаги «қолаверса», Қорақалпоғистон республикасини мутасадди раҳбарларнинг хабари бормикан? Янгибой ҚҶҚОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

КИЧИК БИЗНЕСГА ҲАҚИҚИЙ ЁРДАМ «АСАКА» БАНКИ ва ХАЛҚАРО МОЛИЯ КОРПОРАЦИЯСИ КИЧИК ва ЎРТА БИЗНЕС КОРХОНАЛАРИГА хорижий валютада КРЕДИТ БЕРИШГА ТАЙЁРЛАР (хўсусий ва қўшма корхоналар, давлат секторининг улуши 49% дан ортиқ бўлмаган акциядорлик жамиятлари ҳамда бошқаларга) ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН КРЕДИТНИНГ АСОСИЙ ШАРТЛАРИ: Кредит суммаси — 50 000 АҚШ долларидан 1 500 000 АҚШ долларигача, лойиҳа баҳосининг 75%идан ошмаслиги лозим; Кредит тўлови — кредит берилган валютада; Имтиёзли давр — банкка кредит ажратилган даврдан 2 йил давомида; Фойдаланиш даври — имтиёзли даврни ҳисобга олган ҳолда 7 йилгача; Гаров таъминоти — берилган кредит суммасининг 125%и ҳажмида. Кўшимча ахборот олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат этинг! Тошкент ш., Д.Кўнаев кўчаси, 25а, «Асака» банки (2-бино). Телефонлар: (371) 1208394, 1208395, 1208396.

«ХАЛҚ СҶЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО» МУАССИСАЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамаси. Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ. Тахрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Риззев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худойёров, И. Шогуломов, О. Қашибегенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), У. Ҷошимов. ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар бўлими 136-29-89; Котибат 133-10-28; Эълонлар 136-09-25. Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001 Булогрия Г — 0911. 23276 нуسخада босилди. Ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Газета ИВМ қоплаганида термалди ва операторлар Сергей ЛУКНИН ва Жанна ТОВАРДИева томонидан саҳифаланган. Тахриратда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди. МАНЗИЛИМИЗ: ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи котиб — А. Орипов. Навбатчи муҳаррир — И. Худойёров. Навбатчи — А. Сатторов. Мусохаҳ — Ш. Машраббоев. «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилади: 02.25 1 2 3 4 5 6